

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-173/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-42/24-A

Název	Gymnázium Čakovice, Praha 9, nám. 25. března 100
Sídlo	náměstí 25. března 100/2, Čakovice, 196 00 Praha 9
E-mail	kancelar@gymcak.cz
IČO	61 387 835
Identifikátor	600 006 131
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Iva Nosková
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	náměstí 25. března 100/2, Čakovice, 196 00 Praha 9
Inspekční činnost na místě	25. 1. 2024 – 26. 1. 2024 a 29. 1. 2024 – 30. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Gymnázium Čakovice, Praha 9, nám. 25. března 100 (dále „škola“ nebo „gymnázium“) poskytuje všeobecné gymnaziální vzdělávání ve čtyřleté a šestileté denní formě studia s důrazem na výuku cizích jazyků.

V rámci regionu patří gymnázium k menším školám svého typu. K 30. 9. 2023 se v 10 třídách vzdělávalo 293 žáků, od posledního inspekčního hodnocení v roce 2017 vzrostl

počet žáků ve čtyřletém gymnáziu. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (300) byl téměř využit. Gymnázium sídlí v historické budově umístěné v klidném prostředí v okrajové části Prahy.

Gymnázium je fakultní školou Filozofické fakulty a Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od posledního inspekčního hodnocení škola prošla řadou změn, které se pozitivně odrazilo v kvalitě poskytovaného vzdělávání. Došlo k personální obměně na pozicích vedení školy, k revizi strategických dokumentů, zefektivnil se systém poradenské podpory žáků, byly nastaveny účinnější kontrolní mechanismy, zkvalitnily se materiálně technické podmínky vzdělávání a zvýšila se naplněnost školy.

Řízení gymnázia je systematické, vychází z účelného delegování kompetencí, jasně vymezených povinností a stanovení transparentních pravidel. Základ pro plánování a realizaci činností tvoří srozumitelná a reálná koncepce vytvořená v souladu s podmínkami, potřebami a zaměřením školy. Stanovené cíle se daří ředitelce školy, jmenované do funkce v srpnu 2018, za přispění všech pedagogů postupně realizovat. Nastavené kontrolní mechanismy umožňují průběžný monitoring všech důležitých oblastí činnosti gymnázia. Ředitelka školy (dále „ředitelka“) odstranila všechny zjištěné nedostatky při předcházející inspekční činnosti. Průběžně hodnotí práci pedagogických pracovníků a poskytuje jim zpětnou vazbu na základě hospitační činnosti i pravidelně zadávanému dotazníkovému šetření mezi žáky. Využívá výhody menší školy a vytváří prostředí, ve kterém probíhá otevřená komunikace. Aktivní spolupráce vyučujících při koordinaci svého působení ve výchovně vzdělávacím procesu, úpravě a vyhodnocování naplňování školních vzdělávacích programů či sjednocování hodnocení žáků, probíhá na platformě metodických orgánů. Vzájemnou efektivní komunikaci umožňuje elektronický informační systém sdílený pedagogy, žáky a jejich zákonnými zástupci. Vedení školy vytváří dostatečný prostor pro iniciativu žáků např. ve sledovaném období nově ustanovený školní parlament, vydávání školního časopisu.

Po částečné obměně pedagogického sboru výchovně vzdělávací proces ve škole k termínu inspekční činnosti zajišťovalo 32 pedagogických pracovníků, včetně 3 rodičů mluvčích. Rovnoměrné věkové rozložení plně kvalifikovaného pedagogického sboru zajišťuje kontinuitu vzdělávání a umožňuje vhodnou metodickou podporu začínajícím pedagogům prostřednictvím spolupráce se zkušenějšími kolegy. Osobnostně profesní růst všech pedagogů podporují vzájemné hospitace a sdílení pedagogických zkušeností, další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), hodnotící rozhovory s ředitelkou. partnerská spolupráce s vysokými školami, vzdělávacími instituty a mezinárodní spolupráce se zahraničními školami v rámci projektové činnosti. DVPP koresponduje s prioritami školy a současnými vzdělávacími trendy. Z přímého pozorování v průběhu inspekční činnosti ale vyplývá, že poskytování individuální zpětné vazby k práci jednotlivých učitelů nebylo vždy dostatečně účinné a že některým pedagogům se daří získané poznatky z DVPP uplatňovat ve výuce pouze částečně. Příležitost pro další zkvalitnění výuky představuje sdílení zobecňujících závěrů z hospitační činnosti např. v rámci pedagogické rady a intenzivnější metodická pomoc poskytovaná pedagogům v oblasti využívání diferenciací vzdělávacího obsahu a podpory žáků v hodnotících dovednostech.

Ředitelka pravidelně vyhodnocuje stav materiálně technických podmínek a efektivně zajišťuje finanční zdroje pro jejich obnovu a modernizaci. Od posledního inspekčního

hodnocení se vedení školy podařilo např. vybudovat venkovní zelenou učebnu, rekonstruovat střechu, odborné učebny, zajistit klimatizaci a výrazně zlepšit vybavení gymnázia digitálními a informačními technologiemi. Ředitelka účelně využívá všechny dostupné prostory historického objektu školní budovy. Gymnázium disponuje odpovídajícím počtem kmenových i odborných učeben. Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně či na multifunkčním hřišti základní školy. Vchod do budovy je zabezpečen prostřednictvím elektronického systému a vrátnice. Stravování žáků je zajištěno smluvně ve školní jídelně sousedící základní školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Efektivitu vzdělávání pozitivně ovlivňuje promyšlená organizace vzdělávání, účelné využití disponibilní časové dotace s ohledem na profil absolventa a provázanost teoretické výuky s praktickým využitím poznatků. Jazykové dovednosti žáků jsou cíleně prohlubovány prostřednictvím výuky druhého cizího jazyka (nejčastěji německý a španělský), volitelných předmětů v posledních dvou letech studia (čínský, francouzský, ruský jazyk, latina, konverzace v jazyce španělském a německém), jazykovými pobyty a zahraničními výjezdy i možností získat mezinárodní jazykový certifikát. Provázanost vzdělávání s místním regionem posiluje vztah žáků k prostředí, kde žijí či studují a účinně napomáhá k rozvoji jejich sociálních a občanských kompetencí. Zapojení žáků do projektové činnosti, charitativní práce a dalších školních i mimoškolních aktivit, např. předmětové exkurze, přednášky, kurzy, kroužky, Cena vévody z Edinburghu, cíleně přispívá k všestrannému rozvoji jejich osobnosti, kulturně historickému rozhledu, podpoře rozvoje pohybových dovedností i naplňování klíčových kompetencí.

Společným znakem většiny hospitovaných hodin byla příznivá pracovní atmosféra podporující učení. Žáci dodržovali pravidla přirozené komunikace s učiteli a respektovali stanovené postupy práce. Vyučující efektivně používali digitální technologie ke sdílení výukových materiálů a odkazů a při zadávání úkolů cíleně vedli žáky k jejich využívání. Účinnost sledované výuky napříč vzdělávacími oblastmi byla částečně ovlivněna mírou pedagogických zkušeností, aprobovaností učitele nebo jeho projevovaným zájmem o vyučovaný předmět a žáky.

V hospitované výuce převládaly metodicky a didakticky zdařilé hodiny, které měly jasně definovaný cíl a promyšlenou strukturu s obvykle efektivně využitým časovým prostorem. Vyučující volili účinné metody a formy práce vzhledem k probíranému učivu a věku žáků. Učivo probírali v širších souvislostech, efektivně využívali mezipředmětové přesahy, regionální vazby a propojovali teoretické poznatky s praktickými příklady. Názornost výuky podporovalo časté využití didaktické techniky, výukových softwarů či didaktických pomůcek. Zájem žáků o vzdělávání učitelé zvyšovali prostřednictvím herních prvků, činnostního a kooperativního učení, kladením produktivních otázek vedoucích k rozvoji logického a kritického myšlení. Vyučující účelně zařazovali práci s různými druhy textů i informačními zdroji např. dynamické a grafické texty, obrazové a zvukové dokumenty, pracovní listy nebo dobové karikatury. Zvolené vzdělávací strategie podporovaly aplikaci vědomostí a dovedností např. při laboratorním praktiku, procvičování gramatických jevů, jazykových a literárních znalostí, formou samostatných prezentací. Ve vyšších ročnících pak směřovaly k přípravě na maturitní zkoušku a v rámci společenskovedních předmětů vhodně formovaly postoje žáků. Společné opakování již probíraného učiva nebo odvozování nových poznatků přispívalo také k rozvoji matematické i přírodovědné gramotnosti a pochopení probíraných jevů v širších souvislostech. Žáci byli vesměs vedeni k pečlivému vypracování úloh s volbou strategie řešení i vzájemné spolupráce. Žáci v průběhu hospitovaných hodin

prokazovali odpovídající úroveň znalostí a dovedností, používali správnou odbornou terminologii, rozvíjeli si interaktivní řečové dovednosti nebo aplikovali znalosti tematické slovní zásoby v anglickém jazyce. Při komplexní práci s textem uplatnili rovněž znalost literárněvědné terminologie, vhodně dokládali svá tvrzení a při řešení úloh využívali alternativní postupy. V průběhu sledované výuky měli žáci dostatečný prostor pro dotazy, pochopení nových pojmů a objevování nových poznatků. S pedagogickým taktem byla zařazena práce s chybou jako prostředkem k hledání a pochopení problému.

Účinnost vzdělávacího procesu v menší části hodin snižovaly dílčí metodické a didaktické nedostatky, např. převaha frontální výuky s nerovnoměrným zapojením žáků nebo méně efektivní využití časové organizace činností projevující se absencí závěrečného shrnutí či nedostatkem času pro prezentaci skupinové práce všemi zúčastněnými. Někteří učitelé dostatečně neuplatnili diferenciaci vzdělávacího obsahu, žáci tak neměli možnost si zvolit zadání odlišné kognitivní náročnosti podle individuálních vzdělávacích potřeb zadání. V části sledovaných hodin vyučující nevěnovali patřičnou pozornost zpětné vazbě žáků, jakého pokroku dosáhli a do jaké míry byly naplněny stanovené vzdělávací cíle. Žákům nebyl vždy poskytnut potřebný prostor pro sebehodnocení či vzájemné hodnocení jako motivačního faktoru k dalšímu učení a prostředku osobnostního rozvoje. V některých hodinách se projevila i nižší míra jazykové kultury (používání nespisovné češtiny učiteli a žáky) a menší prostor pro souvislejší ústní vyjádření žáků, případně diskusi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje dostatečný počet zájemců o studium, kterým škola v rámci přípravy nabízí možnost přijímací zkoušky na nečisto. Ke vzdělávání jsou přijímáni uchazeči, kteří prokázali potřebnou míru znalostí v jednotné přijímací zkoušce z českého jazyka a matematiky i v předchozím vzdělávání.

Od posledního inspekčního hodnocení došlo k rozšíření poradenského pracoviště o pozici školní psycholožky. Její činnost se pozitivně promítá v oblasti podpory osobní pohody žáků i edukace pedagogů v aktuálních tématech, např. antistresové postupy. Personální zajištění (výchovný poradce, metodička prevence) a spolupráce s externími subjekty umožňuje poskytovat žákům komplexní podpůrně preventivní služby, psychologickou péči i kariérní poradenství. Úzká kooperace poradenských pracovníků s třídními učiteli a ostatními pedagogy napomáhá k včasné identifikaci případných výchovně vzdělávacích problémů žáků a třídních kolektivů i ke sdílení příkladů dobré praxe při jejich řešení, např. náplň třídnických hodin, dotazníková šetření, intervence školní psycholožky. Realizované adaptační a preventivní programy prolínají celým vzdělávacím cyklem gymnázia i do obsahu některých předmětů, mj. seznamovací a sportovní kurzy, celoškolské projekty, styly učení, a napomáhají tak k vyrovnání se s nároky gymnaziálního studia, k navázání pozitivních třídních vazeb a předcházení nežádoucím projevům chování. Ojedinelé projevy problémového chování žáků jsou řešeny v souladu se stanovenými postupy a vzhledem k jejich závažnosti, mj. pohovor s třídním učitelem, výchovná jednání na úrovni školy, případně i hodnocení sníženým stupněm z chování (ve školním roce 2022/2023 pouze jeden žák). Nastavené preventivní mechanismy jsou převážně funkční, o čemž ve sledovaném období svědčí zanedbatelný výskyt neomluvené absence, přijatelný počet zameškaných hodin i uložených kázeňských opatření.

Realizovaný systém péče o žáky s potřebou podpůrných opatření zajišťuje vzdělávání podle jejich potřeb (k termínu inspekce 3 % žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 4 % žáků s odlišným mateřským jazykem). Účinnost podpůrných opatření je pravidelně

vyhodnocována. Nastavené podpůrné mechanismy jsou převážně funkční, více než polovina těchto žáků dosahuje srovnatelné nebo lepší výsledky než žáci dané třídy. Z inspekčních zjištění ale rovněž vyplynulo, že v ojedinělých případech představuje větší míra jazykové bariéry u jednotlivců v závěrečném ročníku gymnázia zvýšené riziko jejich neúspěchu při ukončování studia. Při prevenci školního neprospěchu jsou uplatňovány obvyklé postupy, mj. nastavené konzultace, struktura maturitních seminářů, individuální doučování i možnost využívání digitálních materiálů.

Gymnázium vytváří vhodné podmínky také pro studium žáků nadaných, mimořádně nadaných i žáků s dlouhodobými zdravotními problémy (k termínu inspekce asi 7 % žáků). K osvědčeným krokům patří zejména vzdělávání podle individuálních strategií či úprava docházky i soustavnější zapojování žáků do předmětových soutěží a mimoškolních aktivit. Za svou aktivní reprezentaci i projevené prosociální chování a občanské kompetence jsou žáci pravidelně oceňováni.

Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně vyhodnocovány v rámci jednání pedagogické rady i předmětových komisí. Analýza dosažených výsledků vzdělávání umožňuje vedení školy sledovat individuální pokrok žáka, srovnávat skupinové výstupy i přijímat koncepční opatření, např. zavedení procentuálního průběžného hodnocení, úpravy školních vzdělávacích programů. Ke sledování míry osvojených znalostí a dovedností žáků využívají učitelé různorodé nástroje interní a externí evaluace, např. písemné a ústní ověřování, laboratorní cvičení, žákovské projekty, cvičné didaktické testy, výběrová zjišťování, mezinárodní jazykové certifikáty. Výsledky žáků v průběhu vzdělávání ve sledovaném období tří školních let byly stabilní, téměř polovina žáků prospěla s vyznamenáním. Při přestupu žáků z nižšího gymnázia do vyššího se jejich výsledky významně nezhoršují, žáci vyššího gymnázia v šestiletém oboru dosahují celkově lepších výsledků než žáci gymnázia čtyřletého. S vysokou mírou osvojených znalostí a dovedností žáků koresponduje i výborná úspěšnost žáků ve výběrovém zjišťování, např. ve školním roce 2022/2023 přírodovědná a čtenářská gramotnost.

Výsledky žáků při ukončování vzdělávání dlouhodobě korespondují s jejich hodnocením v průběhu studia. Při posledním inspekčním hodnocení byly výsledky maturitních zkoušek posuzovány pouze u šestiletého gymnázia, protože žáci čtyřletého gymnázia skládali zkoušky poprvé na jaře 2018. Ve výsledcích žáků šestiletého studia došlo k výraznému zlepšení. Dlouhodobě jsou všichni žáci přihlášení k maturitní zkoušce úspěšní, ve školním roce 2022/2023 až dvě pětiny žáků prospěly s vyznamenáním. Ve sledovaném období posledních dvou školních let ve čtyřletém gymnáziu pouze dva žáci neprospěli a jeden nekonal, přičemž až 15 % žáků prospělo s vyznamenáním. Z analýzy výsledků rovněž vyplývá, že ve společné části maturitní zkoušky si většina žáků volí anglický jazyk, jednotlivci matematiku nebo německý jazyk, žáci šestiletého studia volí si matematiku v rozšířené verzi obvykle uspějí. V celostátním srovnání výsledků didaktických testů dosahují žáci dané skupiny oborů vzdělání dlouhodobě lepších výsledků v cizích jazycích, srovnatelných nebo mírně horších výsledků pak v českém jazyce a matematice.

Realizace kariérového poradenství umožňuje žákům optimální volbu terciárního vzdělávání prostřednictvím profilových předmětů, testu typologie osobnosti nebo besed s absolventy školy. Úspěšnost žáků při přijetí je dlouhodobě vyhodnocována, přičemž většina pokračuje v navazujícím studiu na vysokých školách, zejména v technických, humanitních a ekonomických oborech.

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2017 výrazně vzrostl počet žáků ve čtyřletém oboru vzdělání
- došlo ke změně ve vedení školy a k částečné obměně pedagogického sboru, vzdělávání zajišťuje kvalifikovaný pedagogický sbor
- rozšířilo se odborné personální zajištění školního poradenského pracoviště o pozici školního psychologa
- vedení školy průběžně obnovuje materiálně technické zázemí, výrazně se zlepšilo vybavení informačními a digitálními technologiemi
- škola kontinuálně naplňuje koncept všeobecného gymnaziálního vzdělávání s důrazem na výuku cizích jazyků

Silné stránky

- efektivní řízení založené na koncepční práci ve všech oblastech činnosti školy (1. 1)
- systémová podpora jazykových kompetencí žáků v cizích jazycích (5. 4)
- podpora všestranného osobnostního rozvoje žáků formou rozšiřujících vzdělávacích aktivit (5. 2)
- účinný rozvoj sociálních kompetencí a občanských hodnot žáků prostřednictvím projektové činnosti, charitativních akcí a místopisného učení (5. 3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nevyužití diferenciací vzdělávacího obsahu, formativní zpětné vazby a ověření míry dosažení vzdělávacích cílů v části vyučovacích hodin (4. 3)
- méně časté poskytování prostoru pro souvislejší mluvený projev žáků a používání nespisovné češtiny některými žáky a učiteli (4. 2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- více diferencovat vzdělávací obsah podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků
- častěji uplatňovat prvky formativního hodnocení a více zapojovat žáky do vzájemného hodnocení podle předem stanovených kritérií i sebereflexe v průběhu výuky
- lépe dodržovat strukturu vyučovací hodiny a její efektivní časové a organizační rozvržení
- vytvářet větší prostor pro souvislejší mluvený projev žáků a korigovat užívání nespisovné češtiny některými učiteli a žáky
- nadále pokračovat v metodické pomoci pedagogů v oblasti využívání diferenciací a individualizace výuky a podpory žáků v hodnotících dovednostech

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program „Dveře ke vzdělání otevřené – čtyřleté studium“, denní forma vzdělávání, platný od 1. 9. 2022
2. Školní vzdělávací program „Dveře ke vzdělání otevřené – šestileté studium“, denní forma vzdělávání, platný od 1. 9. 2022
3. Školní řád, Gymnázium, Praha 9, nám. 25. března 100, platný k termínu inspekce
4. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2018, č. j.: MHMP 1032187/2018
5. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2023/2024
6. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekce
7. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 vedené k termínu inspekce
8. Zápisy z předmětových komisí, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 vedené k termínu inspekce
9. Portfolio činnosti školního poradenského pracoviště, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 vedené k termínu inspekce
10. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2021/2022 a 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Šinská, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Stoklasová, školní inspektorka

Mgr. Hana Vejrážková, školní inspektorka

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

15. 2. 2024